

12-18 Yaş Kız Çocuk Broşür

Çocuk Kimdir?

18 yaşının altındaki herkes “çocuk” olarak kabul edilir.

Çocuk Hakları Nedir?

Eğer 18 yaşından küçüksen sadece “çocuk” olduğun için sahip olduğun bazı haklar var. Bu haklar “Birleşmiş Milletler” adlı bir kuruluş tarafından belirlenmiş ve “Çocuk Hakları Sözleşmesi” olarak kabul edilmiştir. Bizim ülkemiz de “Birleşmiş Milletlere” üye bir ülke olarak bu sözleşmeyi kabul ederek Türkiye’de yaşayan tüm çocukların haklarını güvence altına almıştır.

Peki, Haklarımız Neler?

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi 38 maddeden oluşuyor. İstersen bu sözleşmenin tümünü okuyabilirsin. Bu broşürde sadece bazı temel haklarından bahsedeceğiz:

- Her çocuk temel yaşam hakkına sahiptir: Yani sağlıklı bir şekilde yaşamak ve büyümek senin hakkın.
- Her çocuk her türlü tehlikeden korunma hakkına sahiptir: Yani sana zarar verebilecek her türlü kötü davranış ve koşullardan korunmalısın.
- Her çocuk eğitim hakkına sahiptir: Devletler parasız temel öğretim sağlamak zorundadır. Anne babalar sadece çocuklarını okula göndermek değil, her türlü gelişimini desteklemek sorumluluğundadır.
- Her çocuk düşüncesini özgürce ifade etme hakkına sahiptir: Onun ilgilendiren kararlarda fikri alınmalıdır. Bu senin katılım hakkındır.

Ayrıca temel bir ilke olarak da çocukları ilgilendiren bütün konularda çocuğun yüksek yararı temeldir.

Çocuk Hakları Nasıl İhlal Edilir?

Yukarıda saydığımız önemli haklar elinden alınıyorsa hakların ihlal ediliyor demektir. Eğer fiziksel bakım, sağlık, beslenme gibi temel ihtiyaçların karşılanmıyorsa, eğitim alamıyorsan, riskli ortamlardan (şiddet, istismar gibi) korunmuyorsan ve seni ilgilendiren kararlarda fikirlerin alınmıyorsa hakların ihlal ediliyor demektir.

Çocuk Yaşta Evlilik Nedir?

Eşlerden birinin 18 yaşından küçük olduğu resmi veya resmi olmayan bütün evlilikler çocuk yaşta evliliktir. Çocuğun yaşama, korunma, eğitim ve katılım hakkının ihlalidir! Hem dünyada hem de Türkiye’de hala bazı çocuklar 18 yaşından önce evlendirilmektedir.

Çocuk Yaşta Evliliklerin Zararları Nelerdir?

Evlilik eşlere ev işleri yapmak, çalışmak ve evin geçimini sağlamak, çocuk doğurmak ve büyütme gibi bir takım sorumluluklar yükler. Peki, sizce bir çocuk başka bir çocuk doğurmaya ve büyütme hazır olabilir mi? Tabii ki hayır! Çünkü 18 yaşına gelmemiş birisi henüz fiziksel ve psikolojik gelişimini tamamlamıştır ve bu yüzden yukarıda saydığımız sorumluluklar için de psikolojik ve fiziksel olarak hazır değildir.

Çocuk yaşta evlenen kız çocukları:

- Fiziksel ve ruhsal olarak evliliğe uygun olmadıkları için evlilik sorumluluklarının altında ezilebilirler.
- Aşağılanabilir, şiddete maruz kalabilirler.
- Özgüvensiz, güçsüz hissedebilir ve mutsuz olabilirler,
- Sağlıkları bozulabilir.
- Okula devam edemezler, eğitim hakkından mahrum kalırlar.
- Kendilerine ait gelirleri olmaz, başkalarına bağımlı olurlar.

Çocuk Yaşta Evlilikleri Nasıl Önleyebiliriz?

Her şeyden önce sahip olduğumuz hakları çok iyi bilmeliyiz. Eğitim bizim en önemli haklarımızdan birisidir. Çünkü eğitim alırsak haklarımızdan da haberdar oluruz.

Eğitim Alırsan Neler Yapabilirsin?

- Kendi ayakların üzerinde durabilirsin.
- Meslek sahibi olabilirsin.
- Daha iyi şartlarda yaşama şansın olur.
- Kendinle ve geleceğinle ilgili daha doğru kararlar alabilirsin.
- Sorunlarını kendin çözebilirsin.
- Çocuklarını yetiştirirken daha etkili ve faydalı olabilirsin.
- Başkalarına bağımlı olmak zorunda kalmazsın.
- Daha özgüvenli olursun.

Ayrıca bir de siz çocukları korumak için ülkemizde “Çocuk Koruma Kanunu” bulunmaktadır.

Çocuk Koruma Kanunu: Adli ve idarî merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür.

Eğer bu hakların ihlal edildiği durumlar ile karşılaşırsanız bunu önlemek için başvuruda bulunabileceğiniz bazı devlet kurumları var. Öncelikle okuldaki öğretmenleriniz daha sonra;

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Polis
- Jandarma

- Savcılık / Çocuk Hâkimi
- ALO 183 (24 saat)
- ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi)
- Devlet Hastanesi
- Belediye Sosyal Hizmet / Kadın Danışma Merkezi
- Sivil Toplum Kuruluşları